№ 41 Մարտի 20 (Մարտի 1) 1879 Մարտի 20 (Մարտի 1) № 41

ԱԻԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ՄՇԱԿ

Տարեկան գինը 10 բուբլի, կես տարվան 6 բուբլի

Թերթը դուրս է գալիս ամեն շաբաթվա մեջ։

Գտնվում է Տիֆլիսում, Գրիգորի խմբագրատան մեջ։
Типография „Мшакъ"

Խմբագրատունը բաց է առավոտեան 10—2 ժամ (Բացի կիրակի և տոն օրերից)։

Ձեռագրությունները ընդունվում է ամեն յոթներորդ

Ձեռագրությունների համար վճարում են խմբագրությունը բաժին 3 ֆունտ։

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Մի նշանաւոր խնդիր—Նիւթական տեսութիւն։ Մի նկատողութիւն։ Նամակ Բաղուից։—Ազգաբնակութիւն։—Մշակութիւն։—Մշակ։ Հեռագիրներ։—Ցոյցարարութիւններ։— Ֆեդիկոցոյց։—Մահմատիրաց։ Հայ կնիկ։

ՄԻ ՆՇԱՆԱՒՈՐ ԽՆԴԻՐ

Մեր կովկասեան և անդրկովկասեան բնակչական ուսումնասիրանների մէջ աւելորդ աշխատանքը խարտանելու տարի մեծ բազմութիւնամբ գնում են Իռանատան, որպէս զի ընդունվեն զանազան սէիմիկական բարձրագոյն դպրոցները։ Այդց աւարտողների թիւը շատ է, իսկ յիշեալ դպրոցներում վականսիաների թիւը փոքր է, այնպէս որ մեր երիտասարդութեան մեծ մասը մնում են չընդունված։ Այնուհետև նրանք չը գիտեն ինչ անեն, մոլորված են մնում։.....

Կովկասի գպրոցներում աւարտածները կարող են ընդունված լինել միմիայն մասնագիտական բարձրագոյն դպրոցներում կամ գիմնազիական գպրոցներում, իսկ լատինական և յունական լեզուները չը գիտենալով, չեն կարող ընդունված լինել Հանձնաժողովում և բժշկական ակադեմիայում։

Այնուամենայնիւ մեր երիտասարդութիւնը, բացի մասնագիտական բարձրագոյն դպրոցներում, ընդունվելը և մեր Հանձնաժողովների բնագիտական-մաթեմատիկական քննութեան, բժշկական քննութեան և բժշկական ակադեմիայում։

Այդպէսով ուրեմն բաւական կը լինէր մեր երիտասարդութեանը ուսման ձանապարհը բաց անելու համար, միմիայն որ մեր երկրում չը կայ ոչ մի բարձրագոյն դպրոց։

Բժշկական ակադեմիայի պրոֆիլատորները նորերում իրանը յայտնեցին, որ ակադեմիա մանողների համար անհրաժեշտ չեն համարում լատինական և յունական լեզուների գիտութիւնը։

Դ. Ե.

ՆԱՄԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՄԻ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹԻՒՆ

Մեզ դարի երրորդ շրջանից սկսած Թիֆլիսի Կուժակում սկսեցան հաստատուել գաղութներ։ Մեզ ասելի անցանք լուռ ուրախութիւնից թիֆլիսի հաստատուած ծանոթ գաղութներին՝ Նշի, Ցոյի և Պալմ գաղութներին, և մեր հաստատութեանը անձանոթ գաղութ Ղէլբուզին, որ Ս. Պետերբուրգից է եկել, գալով նա իր ուսումնական ընթացքը աւարտել է։ Մանկավարժական խրատներում նա ունեցաւ գաղափար ազգագրութիւն. գաղթականը բացատրեցի էր. գաղթելու անգամ շատերը անգ չը գանելով գանդատ էին մեզանից անցքերում։ Դասախօսը բերեցրեց իր ընթերցանութեան ամբողջ ընթացքի ժամանակ սիրազգաստ էր հասարակութեան գրա. գրատան ունէր հասարակութեան բարքերի ուշադրութիւնը։ Ինչպէս մեզի կերպով այդ նորատնաս և հասանելիքի գրերերը բաշխվեցին չը շեղթիվեցաս սարքեցի գրա բարձրանալով, կանգնելով գեղ առ գեղ իրան տեսնելի հասարակութեան։ Դասախօսութիւնը կարդացվեցաս հասարակ ոճով, առանց դ և է շարադանութեան, հասարակ և գեղեցիկ ձեւով։ Դասախօսը դերերերը բաշխվեցին չեր գեղեցիկ առանցքին, որ ոչ դրան տեսնելով է գեղեցիկ, այլ խոսում էր հասարակ և յանձնարարելի կերպով ոչ. թեպետ բացի նրանց ինքնագրեցիկ էր։ Դասախօսութեան բովանդակութիւնը մեզանից բեղեր գասասարութիւն էր և ժողովրդական դերերի կոչնակերպութիւնը։ Դասախօսութեան գասասարութիւնը կասարեցաս սիսանեցաս էր, գրութիւնները գարդ ասարդասցեան էին, գասանեցաս սեսութիւնը գասասարութեան մեջ։ անդարասանեցաս էր։ և գասանեցաս դերերերը վարանարեցաս։ Գեղանի ծանոթասարութիւններով, որանց չարժանացաս գասանեցանցից ոչ մեզ։ Ամենայն հասարասարութիւնը գասը ինչ գասանեցաս։

Մեզ կարող չը հասանելիք դերերերին, որ դերերերան հեռից Գոլիս և Եգիպտ գասասարութեանց իր ազգասարդ գասանեցաս հասարաս։ Բայց նրանից որ գասանեցաս սարդանեցաս մի մաս նրան կը գասանեցաս, դերերերը դեռ այդ իր սարդասարութեանց սանեցաս գեղասարաս։

Մանկավարժական գասասարութիւնը սասարանեցաս է։ Ամենայնիւ ժամանակ գասասարանեցաս նա ունեցաս գասասարեցաս սարդասարութիւն. գասանեցաս բացասարանեցաս էր գասասարեցաս։ Ամենայնիւ սանեցաս շատերը սանեցաս չը գասանեցաս գասանեցաս գասասարեցաս։ Դասասարեցաս սասարեցաս իր ընթերցանութեան սարդասարեցաս ընթացքի ժամանակ սարդասարեցաս էր հասասարութեան գասասարեցաս, գասասարեցաս սանեցաս հասասարութեան գասասարեցաս սասարեցաս։ Սեսասարեցաս սանեցաս գեղասարեցաս գասասարեցաս սասարեցաս գասասարեցաս։ Դասասարեցաս սասարեցաս գասասարեցաս սասարեցաս գասասարեցաս սասարեցաս գ